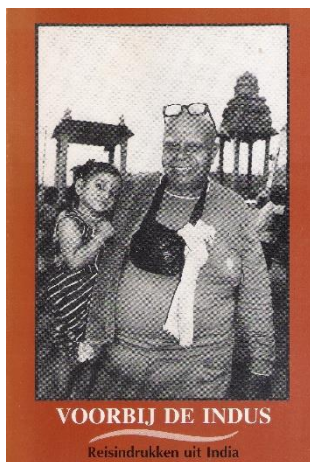

De jaren 1990-1995

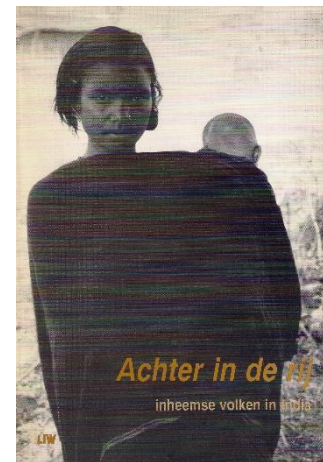
In de jaren negentig van de vorige eeuw kwam een groot deel van de Nederlandse bevolking in aanraking met de activiteiten van de Landelijke India Werkgroep. Via artikelen en aankondigingen in dagbladen en tijdschriften, op manifestaties, op landelijke of regionale radio, en via bibliotheken en boekwinkels verspreidde LIW informatie over India. LIW hield lezingen en was aanwezig met een (informatie)stand op diverse festivals zoals het jaarlijkse drukbezochte *Festival Mundial* in Tilburg. De bibliotheek op kantoor werd druk bezocht door studenten en India-reizigers en materialen werden uitgeleend. Het tijdschrift *India Nu* had in die tijd ruim 800 abonnees. In januari 1995 was er een éénmalige proefuitgave van *Masala*, een blad over Zuid-Azië, tot stand gekomen door een samenwerking met andere landenwerkgroepen. Dit heeft geen vervolg gekregen.

Tientallen vrijwilligers zetten zich in via de lokale India-werkgroepen, en op het secretariaat waren inmiddels een vijftal betaalde medewerkers actief.

Er werden in die tijd vele publicaties uitgebracht. Enkele goed verkochte eigen publicaties in die jaren waren *Voorbij de Indus - Reisindr ukken uit India* (1991), met reisbeschrijvingen en zwart-wit foto's die een indringend beeld gaven van het leven in India en van de wijze waarop reizigers uit het Westen dat beleefden, en *Achter in de rij: Inheemse volken in India* (1993), een toegankelijk geschreven boek dat een beter inzicht verschaftte over de situatie van Adivasi (de inheemse volken van India) en hun strijd tegen de mijnbouw, de aanleg van stuwdammen en het kappen van bossen die hun leefwijze vernietigden.

Campagne *Werk Tegen Armoede*

Via de campagne *Werk Tegen Armoede* bepleitte LIW sinds 1990 om landarbeiders de belangrijkste doelgroep van de Nederlandse en Europese hulp aan India te maken. Minstens een kwart van de hulp zou moeten worden besteed aan werkgarantieprogramma's voor landarbeiders Een groot aantal maatschappelijke organisaties waaronder FNV, Novib, Hivos en Milieudefensie schaarden zich achter deze campagne-aanbevelingen. Naar aanleiding van de campagne was minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking bereid om steun te geven aan nieuwe werkgarantieprogramma's voor landarbeiders in India, zoals die al langere

Actiekrant 'Werk Tegen Armoede'

Een uitgave van de Landelijke India Werkgroep april 1993, 100 p / 5,-

Nederland steunt werkgarantie in India
Waar blijft de EGT?

Minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking is bereid om maar 10 procent van de totale werkgarantieprogramma's voor landarbeiders in India. Dit betekent dat de meeste landarbeiders in India niet in aanmerking komen voor de Nederlandse en Europese hulp. Dit is een groot probleem voor de landarbeiders in India. De Europese Commissie heeft deze hulp voor de landarbeiders in India niet toegezegd. Dit is een groot probleem voor de landarbeiders in India. De Europese Commissie heeft deze hulp voor de landarbeiders in India niet toegezegd. Dit is een groot probleem voor de landarbeiders in India.

Samenvatting

- Landelijke India Werkgroep (LIW) heeft een actiekrant uitgegeven met de titel 'Werk Tegen Armoede'.
- De actiekrant is bedoeld voor de Nederlandse en Europese landarbeiders in India.
- De actiekrant bevat informatie over de situatie van landarbeiders in India en de Nederlandse en Europese hulp aan India.
- De actiekrant bevat ook informatie over de campagne 'Werk Tegen Armoede'.
- De actiekrant is gratis te verkrijgen bij de Landelijke India Werkgroep.

tijd bestonden in de deelstaat Maharashtra. In een tweetal deelstaten werd samen met India gekeken naar een experimenteel programma. Landarbeiders werden daardoor een belangrijke doelgroep van de Nederlandse hulp aan India. Pronk wilde ook andere landen betrekken bij werkgarantie als vorm van armoedebestrijding op grote schaal, maar de Europese Commissie voelde daar weinig voor, ondanks vragen gesteld door Nederlandse Europarlementariërs. Interessant is dat enkele jaren later in India een werkgarantiewet werd aangenomen die landarbeiders honderd dagen werk per jaar tegen het minimumloon of een kleine uitkering garandeerde.

Kinderarbeid in de tapijtindustrie

Vanaf 1994 voerde LIW campagne ter ondersteuning van de Zuid-Aziatische Coalitie Tegen Kinderslavernij (SACCS). LIW pleitte ervoor om alleen handgeknoopte tapijten te importeren die voorzien waren van een keurmerk 'niet door kinderen gemaakt'. Meer dan 400.000 kinderen in Zuid-Azië knoopten toen tapijten in slecht geventileerde werkplaatsen, voor een paar rupees per dag, geronseld in de armste gebieden, en werkend ver van huis. Daarnaast eiste LIW Nederlandse en Europese steun aan onderwijs- en andere rehabilitatieprogramma's voor (nog) werkende kinderen. LIW sprak met die campagne consumenten, politiek en tapijthandel aan.

In het kader van de campagne vond in mei 1994 een informatiebijeenkomst plaats met als hoofdgast de voorzitter van SACCS, latere Nobelprijs-winnaar Kailash Satyarthi.

Verdere activiteiten

In 1991 publiceerde LIW samen met de Vrije Universiteit het boekje *Uitgekleed, Geplukt en Ingepakt - Werken in de confectie, de thee en de havens in India*, met samenvattingen van een aantal onderzoeken, o.a. naar de betrokkenheid van C&A bij de kledingproductie in India en de uitbesteding van arbeid in de Indiase theesector door Unilever.

Van 1990 dateert ook de deelname van LIW aan de Schone Kleren Campagne die in 1989 in Nederland is begonnen en inmiddels een succesvol wereldwijd netwerk is. Vanuit de overtuiging dat het anders moet én kan zet [Schone Kleren Campagne](#) zich vanaf die tijd in voor een transparante en eerlijke kledingindustrie, waarin kledingarbeiders onder goede omstandigheden kunnen werken en daarvoor een eerlijk loon krijgen. In de jaren negentig werden thema's rondom eerlijke handel en mensenrechten duidelijk belangrijker binnen LIW. De bemoeienis met ontwikkelingshulp werd relatief minder belangrijk, en het bepalen welke issues op zouden worden gepakt leverde vaak discussies op. Uiteindelijk richtte LIW zich met name op de politieke en sociaal-economische onderwerpen die Indiase organisaties zélf aankaartten.

In november 1995 organiseerde LIW een aantal informatie- en discussieavonden over de kledingindustrie, de kindarbeid in die sector, de slechte arbeidsomstandigheden die ook voor volwassenen veel te wensen overlieten, de onderbetaling van vrouwen en de weinig milieuvriendelijke productie van kleding. Onder de gasten enkele politici en – wederom – Kailash Satyarthi.

Terugblik Ipe van der Deen, voorzitter Landelijke India Werkgroep van 1994-1998

Het zal ergens halverwege de jaren '90 zijn geweest toen op een Ledenvergadering van de Landelijke India Werkgroep de ketenaansprakelijkheid voor de kledingverkopers werd ingebracht. Aannemers kenden dat begrip toen al. Ketenaansprakelijkheid zou een mogelijkheid zijn om kledingwinkels hier aan te spreken op hun wangedrag bij het inkopen elders op de planeet. Onder de leden in die tijd waren de nodige hardline CPN-ers en die wilden niet geloven dat dat er ooit van zou komen. Ze hadden deels gelijk met hun twijfel, nu een kwart eeuw later begint er pas iets van dien aard te ontstaan.

In die tijd begon wel de discussie met Nederlandse kledingbedrijven. Een projectmedewerker van de LIW was toen bezig met dat onderwerp en had met anderen een bijeenkomst in Brussel georganiseerd. Daar leek H&M een van de meest vooruitstrevende bedrijven. In Nederland wilde C&A daar bij monde van hun vertegenwoordiger op een bijeenkomst in Amsterdam niets van weten. Wat in de keten gebeurde was niet te controleren, en bovendien moesten ze dan hun producenten noemen en vanwege prijsbescherming tegen de concurrent kon daar natuurlijk geen sprake van zijn. In het toenmalige bestuur van de LIW was er ook nog wel eens een stevige discussie. Een van de bestuursleden vond het in gesprek gaan met de kledingindustrie, zeker als je een colbertje aantrok, heulen met de vijand. Dat kon en mocht niet.

Het heeft ontzettend veel duwen en trekken gekost om enige beweging in het front van de textiel te krijgen. Daar hebben de projectmedewerkers hun uiterste best voor gedaan. Dat betekende samenwerken met andere organisaties die zich daar ook mee bezighielden. En nog steeds doen. Eigenlijk is het diep triest dat de kledingindustrie, net als de meeste andere sectoren, nog steeds weigert om een leefbaar inkomen te regelen en te garanderen. Het excuus was en is dat de halve of hele Euro die we hier meer betalen verdampt in de keten en toch niet bij de mensen die onze kleding maken terecht komt. Iedere schakel in de keten eist namelijk een percentage bovenop haar/zijn inkoopprijs. Misschien toch maar eens iets doen aan dat waanzinnige uitgangspunt?

Met het veranderen van dat uitgangspunt zouden de boeren hier ook blij zijn. Zij krijgen nu bijvoorbeeld een dubbeltje per kilo uien en in de winkel betaal je rustig een Euro per kilo. Maar goed dat is weer iets anders.